

2022-02-25

Europaforum Norra Sveriges synpunkter på Renewable energy directive krav på additionalitet i förnybar vätgas

Europaforum Norra Sverige (EFNS) är ett nätverk för politiker på lokal och regional nivå från Norrbotten, Västerbotten, Jämtland Härjedalen och Västernorrland. EFNS är en mötesplats och kunskapsarena där EU:s politik analyseras och diskuteras i de avseenden där den berör norra Sverige. EFNS bevakar Europafrågor för att påverka EU:s lagstiftning, EU:s strategier och handlingsprogram samt EU:s budget. Syftet med EFNS är att tillvara ta norra Sveriges intressen både på den europeiska arenan och i förhållanden till den nationella nivån i frågor med ett tydligt europeiskt perspektiv.

EFNS välkomnar ambitionen i RED II-direktivet, i den kommande delegerade akten kopplad till artikel 27.3, och den kommande revideringen i RED III om att öka Europas produktion av vätgas, men invänder mot att vissa av skrivningarna kan komma att bidra till motsatt effekt och bromsa omställningen.

- Principen om additionalitet bör i sin helhet göra tydliga undantag för regioner och medlemsländer med övervägande del förnybar energi och med ett överskott av förnybar energi i elnäten.
- EU-kommissionen bör tydliggöra att diskussionen om additionalitet inte berör produktion av vätgas för industriell tillämpning
- Den delegerade akten bör inte hindra norra Sveriges möjligheter att producera förnybar vätgas med befintlig överkapacitet av grön el för att möjliggöra utveckling och nyttjande av vätgasdrivna flyg, tåg och tunga transporter

Länder och regioner som redan har en hög andel av förnybar el ska undantas

Sverige är ett av länderna i Europa som har högst andel av förnybar energi i elnätet och i norra Sveriges regioner finns ett överskott av energi från förnybara källor. EFNS understryker att de länder och regioner som redan har gjort stora investeringar i förnybar elproduktion ska kunna nyttja denna för produktion av förnybar vätgas och därmed undantas från kraven som definieras i den delegerade akten. I dessa fall bör det räcka med att elen producerats på ett förnybart sätt för att även vätgasen ska klassas som förnybar. Direktivet RED II Art. 27(3) fastställer att förnybar produktion av förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung (till exempel vätgas) kan tillverkas av energi från anläggning med direkt anslutning eller tas från energinätet. Direktivets regleringar bör även fortsatt göra det möjligt att klassa vätgas av elproduktion från anläggningar äldre än 24 månader som förnybar. Direktivet bör inte heller orsaka en orimlig börda för industrin vilket riskerar att avskräcka från investeringar i vätgasproduktion inom Europa.

Vätgas för storskalig industriell tillämpning

Norra Sveriges stora industriprojekt nyttjar vätgas från förnybara energikällor i produktionen. För att dessa ska ha förutsättningar att bidra till den gröna omställningen med stor klimatnytta för hela EU krävs en tydlighet att de regleringar som förs fram i den delegerade

akten enligt Art. 27(3) inte kommer att beröra industriella applikationer av vätgasproduktion, nu eller i framtiden. Industriell tillämpning av vätgasteknologi innebär stora behov men också en betydande klimatnytta som måste vägas in och kan inte falla under samma regleringar som förnybar energi för transportsektorn. Norra Sveriges regioner mottar nu stora investeringar i grön industri som kommer att ha en avgörande roll för Europas förmåga att lyckas med den gröna omställningen. Regionerna gör sig nu redo för de planerade investeringar som uppgår till mer än 1070 miljarder SEK, varav en stor del kommer att satsas på teknikutveckling och produktionskapacitet för vätgas i industriell tillämpning. Enbart investeringarna för koldioxidfritt stål kommer att minska Sveriges totala utsläpp av koldioxid med 10 % i en marknadsdriven omställning genom att nyttja grön vätgas som produceras i regionen med hjälp av förnybar el från vatten-, vind- och solkraft. EFNS betonar att den delegerade akten bör tydliggöra att regleringarna enbart gäller förnybar energi för transportsektorn, vilket är det mandat som direktivet 2018/2001 (REDII) Art. 27(3) ger.

Vätgas för transportsektorn

Vätgas förväntas få en betydande roll i Norra Sveriges transportinfrastruktur som karaktäriseras av en stor geografi, en gles befolkning och långa avstånd till marknaden. Redan idag investerar regionerna, kommunerna och privata aktörer i infrastruktur och FoU-projekt som ska möjliggöra vätgasdrivna flyg, tåg och tunga transporter. Regionens befintliga produktion av förnybar energi utgör således en produktionsfaktor i förnybar vätgas som drivmedel för regionens transporter, vilket kommer att bidra till en omställning av transportsektorn. EFNS understryker vikten av att den delegerade aktens regleringar och krav på ny energiproduktionskapacitet inte försvårar regionens möjligheter att ställa om till hållbara transporter.

Antaget av Europaforum Norra Sverige den 25 februari 2022

Glenn Nordlund (S) Ordförande EFNS Region Västernorrland	Åsa Ågren Wikström (M) Vice ordförande EFNS Region Västerbotten	Nils-Olov Lindfors (C) Region Norrbotten	Elise Ryder Wikén (M) Region Jämtland Härjedalen
Jonny Lundin (C) Region Västernorrland	Rickard Carstedt (S) Region Västerbotten	Britta Flinkfeldt (S) Norrbottens Kommuner	Robert Uitto (S) Region Jämtland Härjedalen
Erik Lövgren (S) Kommunförbundet Västernorrland	Ann Åström (S) Region Västerbotten	Anders Josefsson (M) Norrbottens Kommuner	Jonas Andersson (S) Kommunerna i Jämtlands län
			Daniel Danielsson (C) Kommunerna i Jämtlands län